

ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΛΟΑΤΚΙ+ ΟΡΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ/ΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Χρήσιμες οδηγίες

- ❖ Όταν τα παιδιά κάνουν ερωτήσεις για ΛΟΑΤΚΙ+ όρους, κάποιες φορές είναι προτιμότερο να απαντάμε με άμεσα και με απλά λόγια.
- ❖ Ίσως επιλέξετε να απαντήσετε την ερώτηση ενός μαθητή/μιας μαθήτριας με μια άλλη ερώτηση, ώστε να κατανοήσετε τι πραγματικά θέλουν να ρωτήσουν – πρόκειται για χρήση προσβλητικού λεξιλογίου, για τους δύο μπαμπάδες ενός/μιας συμμαθητή/τριας τους ή για κάτι που είδαν στο διαδίκτυο;
- ❖ Η χρήση παραδειγμάτων βοηθά τους/τις μαθητές/-τριες να κατανοήσουν τους ορισμούς.
- ❖ Ερωτήσεις σχετικές με ΛΟΑΤΚΙ+ λεξιλόγιο μπορούν να καλλιεργήσουν πρόσφορο έδαφος για διδακτικές ευκαιρίες σε θέματα κατανόησης της ποικιλομορφίας της ανθρώπινης κατάστασης και του σεβασμού για όλους τους ανθρώπους.
- ❖ Εάν μία μαθήτρια ή ένας μαθητής χρησιμοποιήσει ΛΟΑΤΚΙ+ λεξιλόγιο με υποτιμητικό τρόπο, ρωτήστε την/τον εάν ξέρει τι σημαίνει. Εάν δε γνωρίζει, δώστε της/του ένα σύντομο ορισμό και εξηγήστε πώς αυτός ο όρος είναι κακοπροαίρετος και κακοποιητικός. Πείτε της/του να μην τον χρησιμοποιεί με αυτόν τον τρόπο.
- ❖ Η λίστα που ακολουθεί μπορεί να λειτουργήσει ως μία αφετηρία για να αρχίσουν οι εκπαιδευτικοί να απαντούν στις ερωτήσεις για ΛΟΑΤΚΙ+ όρους. Οι προτεινόμενοι ορισμοί μπορούν να σας βοηθήσουν, ώστε να νιώσετε αυτοπεποίθηση ως προς τις γνώσεις και τις ικανότητές σας.

Φύλα

Βιολογικό φύλο: Το φύλο με το οποίο θα έπρεπε να καταγράφεται το άτομο όταν γεννιέται, με βάση την ανατομία του σώματος του (θηλυκό, αρσενικό, ίντερσεξ). Δυστυχώς στη χώρα μας, ακόμα δεν υπάρχει πρόβλεψη ώστε τα ίντερσεξ μωρά να καταγράφονται ως αυτό που είναι, όπως συμβαίνει π.χ. στη Μάλτα. Το βιολογικό φύλο είναι φάσμα και οι παράγοντες που το καθορίζουν είναι γενετικοί, βιολογικοί, και ορμονικοί (εσωτερικά και εξωτερικά αναπαραγωγικά όργανα, ορμόνες και χρωμοσώματα).

Ίντερσεξ: Άτομα που έχουν γεννηθεί με μη τυπικά/ μη αναμενόμενα χαρακτηριστικά φύλου. Τα ίντερσεξ άτομα γεννιούνται με κάπως πιο ασυνήθιστους συνδυασμούς χρωμοσωμάτων, ή αναπαραγωγικών οργάνων ή ορμονών, δηλαδή λιγότερο τυπικούς από τον μέσο όρο των ανθρώπων, που γεννιούνται με ένα τυπικά ανδρικό ή τυπικά γυναικείο σώμα. Ο όρος Ίντερσεξ δηλώνει την παραδοχή του γεγονότος ότι το βιολογικό φύλο είναι ένα φάσμα και ότι οι άνθρωποι με φυσικές ποικιλομορφίες των χαρακτηριστικών φύλου, πέραν του αρσενικού και του θηλυκού, όντως υπάρχουν. Μέχρι τώρα είναι γνωστές και περιγράφονται στη βιβλιογραφία πάνω από σαράντα διαφορετικές ίντερσεξ καταστάσεις. Τα ίντερσεξ άτομα παλαιότερα αποκαλούνταν «ερμαφρόδιτα», αλλά ο όρος θεωρείται σήμερα προσβλητικός, κακοποιητικός και επιστημονικά αδόκιμος. Τα ίντερσεξ άτομα μπορούν να έχουν οποιονδήποτε ερωτικό/σεξουαλικό προσανατολισμό και οποιαδήποτε ταυτότητα και έκφραση φύλου, όπως και κάθε άλλος άνθρωπος. Οι ίντερσεξ άνθρωποι είναι περίπου όσοι και οι άνθρωποι με κόκκινα μαλλιά.

Κοινωνικό φύλο: Όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά, οι ρόλοι, οι συμπεριφορές και τα συναισθήματα που η κάθε κοινωνία, ανάλογα με την κουλτούρα της, θεωρεί κατάλληλα, αναμένει ή επιβάλλει για τα φύλα. Έχει σχέση με όλα όσα περιμένουν από εμάς οι γύρω μας. Για παράδειγμα, «τυπικά» η κοινωνία μας πιστεύει ότι σε ένα αγόρι θα αρέσει το μπλε χρώμα και το ποδόσφαιρο, ενώ σε ένα κορίτσι θα αρέσει το ροζ χρώμα και το μπαλέτο αντίστοιχα.

Ταυτότητα φύλου: Η βαθιά εσωτερική αίσθηση για το φύλο μας. Το αν νιώθουμε, για παράδειγμα, «αγόρι» ή «κορίτσι» ή και τα δύο ή τίποτα από τα δύο κ.α..

Έκφραση φύλου: Το πώς ένα άτομο εκφράζεται και εκδηλώνει τα χαρακτηριστικά του είτε αυτά είναι η αρρενωπότητα είτε η θηλυκότητα είτε άλλες συμπεριφορές. Τέτοια χαρακτηριστικά είναι το ντύσιμο, το χτένισμα και η κινησιολογία ενός ατόμου. Η κοινωνία συχνά περιμένει τη γυναίκα να είναι θηλυκή και τον άνδρα αρρενωπό, δηλαδή να ταιριάζει το κοινωνικό με το βιολογικό φύλο, αλλά στην πραγματικότητα δεν μπορείς να γνωρίζεις το φύλο των άλλων από την εξωτερική τους εμφάνιση. Στο σχολείο μας σεβόμαστε την ποικιλομορφία και δεν εκφοβίζουμε, ούτε απομονώνουμε κανένα άτομο εξαιτίας της εμφάνισής του.

Μη δυαδικά άτομα (Non-binary): Υπάρχουν κάποια τρανστζέντερ άτομα τα οποία δεν αισθάνονται αποκλειστικά άνδρες ή γυναίκες ή γενικότερα δεν συμμορφώνονται με τις αναμενόμενες έμφυλες νόρμες. Κάποια μη-δυαδικά άτομα χρησιμοποιούν ουδέτερες αντωνυμίες όπως «το, του, δικό του» ή το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο.

Τρανς άτομα (διεμφυλικά άτομα): τα τρανς (ή τρανστζέντερ) άτομα είναι εκείνα που αισθάνονται ότι δεν ανήκουν στο φύλο που τους αποδόθηκε στη γέννηση, δηλαδή νιώθουν ότι το φύλο που τους αποδόθηκε δεν είναι αυτό που τους ταιριάζει. Για παράδειγμα, ένα άτομο που θεωρήθηκε «αγόρι» όταν γεννήθηκε, μεγαλώνοντας μπορεί να αισθάνεται ότι είναι κορίτσι, μη δυαδικό άτομο κτλ. Ή ένα άτομο που θεωρήθηκε «κορίτσι» μπορεί μεγαλώνοντας να αισθάνεται αγόρι, μη δυαδικό άτομο κτλ.

Σιστζέντερ (Cis): Ένα άτομο που δεν είναι Τρανς ή μη-δυαδικό. Τα Σιστζέντερ άτομα δηλαδή, νιώθουν ότι το φύλο που τους αποδόθηκε όταν γεννήθηκαν είναι και αυτό που τους ταιριάζει. Για παράδειγμα, ένα άτομο που θεωρήθηκε «αγόρι» όταν γεννήθηκε, μεγαλώνοντας εξακολουθεί να αισθάνεται ότι είναι αγόρι.

Ποιον/αν/ο αγαπάς

Ερωτικός/Σεξουαλικός προσανατολισμός: Η ρομαντική/ερωτική ή/και η σεξουαλική έλξη που νιώθουμε για κάποιο άλλο άτομο.

Αμφιφυλόφιλο άτομο: Είναι όρος που περιγράφει ένα άτομο που ερωτεύεται ή επιθυμεί να έχει σχέση με άτομα του ίδιου φύλου ή με άτομα διαφορετικού φύλου από το ίδιο (σε μαθητές

3ης-6ης τάξης, μπορείτε να πείτε ότι πρόκειται για άτομα τα οποία αγαπούν ή έλκονται από άτομα περισσότερων από ένα κοινωνικών φύλων).

Γκέι/Ομοφυλόφιλο άτομο: Είναι όροι που χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν ένα άτομο που ερωτεύεται ή επιθυμεί να έχει σχέση με άτομα του ίδιου φύλου. Για παράδειγμα, έναν άντρα που ερωτεύεται έναν άλλον άντρα ή μία γυναίκα που ερωτεύεται μία άλλη γυναίκα. Αυτό συμπεριλαμβάνει και δύο μαμάδες ή δύο μπαμπάδες (σε μαθητές 3ης-6ης τάξης, μπορείτε να πείτε ότι πρόκειται για άτομα τα οποία αγαπούν ή έλκονται από άτομα του ίδιου κοινωνικού φύλου).

Λεσβία: Είναι μία λέξη που χρησιμοποιείται για να περιγράψει μια γυναίκα η οποία ερωτεύεται ή επιθυμεί να έχει σχέση με άλλες γυναίκες. Για παράδειγμα, ένα κορίτσι το οποίο ερωτεύεται ένα άλλο κορίτσι ή δύο μαμάδες που είναι ερωτευμένες η μία με την άλλη και ζουν μαζί (σε μαθητές 3ης-6ης τάξης, μπορείτε να πείτε ότι πρόκειται για άτομα τα οποία αγαπούν ή έλκονται από άτομα του ίδιου κοινωνικού φύλου).

Ετεροφυλόφιλο άτομο: Άτομο που ερωτεύεται ή επιθυμεί να έχει σχέση (ή έλκεται από) με άτομα του αντίθετου φύλου από αυτό. Για παράδειγμα, ένας άντρας που ερωτεύεται (ή έλκεται από) γυναίκες ή μία γυναίκα που ερωτεύεται (ή έλκεται από) άντρες.

Πανσέξουαλ (Pansexual): Άτομα που αγαπούν άλλα άτομα οποιουδήποτε κοινωνικού φύλου. (σε μαθητές 3ης-6ης τάξης, μπορείτε να πείτε ότι πρόκειται για άτομα τα οποία αγαπούν ή έλκονται από άτομα οποιουδήποτε κοινωνικού φύλου).

Φύλο και ποιον/αν/ο αγαπάς

ΛΟΑΤΚΙ+ : Λεσβίες, Ομοφυλόφιλα, Αμφιφυλόφιλα, Τρανς, Ίντερσεξ άτομα και (+) άτομα άλλων διαφοροποιήσεων που δεν αναφέρονται (π.χ. ασεξουαλικά, μη δυαδικά, μη συμμορφούμενα με το φύλο, άτομα που βρίσκονται σε φάση διερώτησης κ.α.)

Queer: Είναι τα άτομα που αισθάνονται μακριά από την **ετεροκανονικότητα** (η πεποίθηση ότι οι άνθρωποι μπορούν να ερωτεύονται ή να έλκονται από ανθρώπους μόνο αντίθετου φύλου) και τις νόρμες (κανόνες) για το φύλο. Χρησιμοποιούμε αυτή τη λέξη ως έναν τρόπο να ταυτιστούμε

και να γιορτάσουμε με άτομα όλων των ταυτοτήτων φύλου και όλων των τρόπων με τους οποίους αγαπάνε/ερωτεύονται οι άνθρωποι ο ένας τον άλλον. Ωστόσο, όταν χρησιμοποιείται με άσχημο τρόπο, είναι ένας όρος που μπορεί να πληγώσει κάποιο άτομο.

Αρνητικές συμπεριφορές

Σεξισμός: Η έμφυλη διάκριση και καταπίεση που δέχονται όλα τα άτομα που δεν είναι άνδρες, λόγω κανόνων και «πρέπει», τα οποία υπάρχουν στην κάθε κοινωνία με βάση το βιολογικό φύλο. Ο ακραίος σεξισμός οδηγεί στη σεξουαλική παρενόχληση, τον βιασμό και άλλες μορφές βίας.

ΛΟΑΤΚΙ+ εκφοβισμός: Μπορεί να είναι, κατά περίπτωση, δυσφορία, αποστροφή, κοινωνική απομόνωση, μίσος, ψυχολογική και σωματική βία και στην ακραία του μορφή έγκλημα, καταστάσεις που βασίζονται στην προκατάληψη ή τη διάκριση κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων.

Σημείωση για τη δασκάλα/τον δάσκαλο: Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να συμβουλευθείτε το «Λεξιλόγιο για τη σεξουαλική ποικιλομορφία – Δευτεροβάθμια».

Πηγές:

WelcomingSchools.org | HRC.org

© 2019 Human Rights Campaign Foundation Welcoming Schools.

www.twinkl.co.uk An LGBT Glossary of Terms

Μετάφραση: Κατερίνα Νάσσου

Προσαρμογή, επιμέλεια: Ελένη Σταυράκη, Μαρία Λιοτήρη, Έλενα Σκαρπίδου

Πολύχρωμο Σχολείο (2020)